

ODŇATIE MOŽNOSTI KONAŤ PRED SÚDOM

Ústavnoprávnym dôsledkom postupu všeobecného súdu, ktorý znemožnil realizáciu procesných práv sťažovateľa v konaní o prípustnosti vedľajšieho účasti (práva na poskytnutie dostatočnej príležitosti preukázať svoj právny záujem v zmysle § 93 Občianskeho súdneho poriadku a tiež práva vyjadriť sa k nesúhlasnému stanovisku účastníkov konania k jeho vedľajšiemu účasti), je odňatie mu možnosti konať pred súdom, a teda zásah do jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd Slovenskej republiky stabilne pri svojej rozhodovacej činnosti uprednostňuje právomoc všeobecného súdu na ochranu subjektívnych hmotných práv účastníka konania pred ochranou v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, uplatňujúc zásadu minimalizovania zásahov do právomoci iných orgánov verejnej moci a vytvárajúc priestor na ochranu namietaného porušenia týchto práv v rámci sústavy všeobecných súdov.

(Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 480/2012 zo 14. februára 2013)

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 14. februára 2013 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Jána Lubyho a Ladislava Orosza o sťažnosti JUDr. L. J., R., zastúpeného advokátkou JUDr. M. H., P., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo/174/2011 a jeho uznesením z 25. januára 2012, za účasti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo JUDr. L. J. podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo/174/2011 a jeho uznesením z 25. januára 2012 p o r u š e n é b o l i .

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo/174/2011 z 25. januára 2012 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě l š i e k o n a n i e .

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky j e p o v i n n ý JUDr. L. J. uhradiť trovy konania v sume 269,58 € (slovom dvestošesťdesiatdeväť eur a päťdesiatosem centov) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. M. H., P., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :**I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. apríla 2012 doručená sťažnosť JUDr. L. J., R. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. M. H., P., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 C/206/2008 a jeho rozsudkom z 15. októbra 2010, postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co/30/2011 a jeho uznesením z 1. júna 2011 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo/174/2011 a jeho uznesením z 25. januára 2012.

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že žalobou podanou 23. decembra 2008 okresnému súdu sa žalobkyňa I. P., B. (ďalej len „žalobkyňa“), domáhala, aby okresný súd rozhodol o neplatnosti notárskej zápisnice č. N 237/97 z 10. novembra 1997, ktorú žalobkyňa spísala s obchodnou spoločnosťou I., spoločnosť s ručením obmedzeným, B. (ďalej len „žalovaný v 2. rade“). Obdobne postupoval aj M. K., B. (ďalej len „žalovaný v 1. rade“). Sťažovateľ v sťažnosti uvádza:

„Obsahom napadnutej notárskej zápisnice boli tri druhy právnych úkonov, a to:

1. podľa označenia právne úkony o pristúpení k záväzku (konkrétne o pristúpení I. P. a M. K. k záväzku dlžníka spoločnosti I., spoločnosť s ručením obmedzeným)
2. podľa označenia právne úkony o uznaní dlhu (uznanie dlhu dlžníkov I. P., M. K. a spoločnosti I., spoločnosť s ručením obmedzeným)
3. právne úkony - vyhlásenie účastníkov notárskej zápisnice, že spísaná notárska zápisnica je exekučným titulom (ide o formálnu náležitosť notárskej zápisnice)

Žalobkyňa napadla platnosť celej notárskej zápisnice a teda platnosť všetkých v nej urobených právnych úkonov z dôvodu, že podľa jej názoru napadnuté právne úkony nespĺňajú formálne náležitosti, ktoré takéto právne úkony v zmysle zákona majú spĺňať a preto sú absolútne neplatné.

Podstatou vyššie uvedených právnych úkonov ako aj podstatou, o ktorú sťažovateľ opieral svoj právny záujem v predmetom konaní bola tá skutočnosť, že vyššie uvedené právne úkony boli urobené za účelom zabezpečenia pohľadávky vo výške 632.012,22 Eur, ktorú už v tom čase vlastnil sťažovateľ.

Predmetná pohľadávka vznikla na základe zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov zo dňa 27. 05. 1997 uzatvorenej medzi pôvodným veriteľom M. S... a medzi spoločnosťou I., spoločnosť s ručením obmedzeným ako dlžníkom.

Keďže predmetná pohľadávka pôvodného veriteľa M. S. bola zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 28. 08. 2008 postúpená na spoločnosť A., s. r. o. a následne bola zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 20. 02. 2009 postúpená na sťažovateľa JUDr. L. J., v čase vedenia príslušného konania o určenie neplatnosti právnych úkonov (zabezpečovacích inštitútov) bol JUDr. L. J. už oprávneným vlastníkom a veriteľom pohľadávky, ktorej zabezpečenie zabezpečovacími právnymi úkonmi sa napádalo. Nehovoriac o tom, že sťažovateľ si už na právnom podklade napádaných právnych úkonov dokonca aj vymáhal svoju splatnú pohľadávku v exekučnom konaní. Aj z uvedeného preto jednoznačne vyplýva, že akýkoľvek výsledok predmetného konania sa tak bezprostredne dotýkal sťažovateľa a výraznou mierou ovplyvňoval jeho právne postavenie.“

Okresný súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 1 C/206/2008 z 15. októbra 2010 tak, že určil, že právne úkony, ktoré sú obsahom notárskej zápisnice z 10. novembra 1997 spísanej v Notárskej kancelárii notárky JUDr. V. O. pod č. N 237/97, NZ 235/97, sú od počiatku neplatné a právne neúčinné.

V tejto súvislosti sťažovateľ poukazuje na to, že „sa o existencii predmetného konania ako aj o existencii vyššie uvedeného rozsudku dozvedel až dňa 23. 12. 2010 (teda ešte pred právoplatným skončením predmetného súdneho konania), pričom následne hneď ako to bolo možné, t. j. dňa 27. 12. 2010 doručil na Okresný súd Bardejov svoje oznámenie (návrh) na svoj vstup do uvedeného konania ako vedľajší účastník, ako aj prípadné odvolanie proti vyššie uvedenému rozsudku súdu prvého stupňa.

Z dôvodu, že konanie na prvom stupni sa nachádzalo už v štádiu po vyhlásení rozsudku súdu prvého stupňa, Okresný súd Bardejov postúpil predmetný spis spolu s podaniami sťažovateľa na rozhodnutie Krajskému súdu v Prešove.

Následne Krajský súd v Prešove svojim uznesením zo dňa 01. 06. 2011 č. k. 3 Co 30/2011 rozhodol, že návrh JUDr. L. J. o jeho pripustení do konania ako účastníka konania na strane odporcu, resp. aby mu bolo priznané procesné postavenie vedľajšieho účastníka konania zamietla a to z dôvodu, že keďže JUDr. L. J. nebol účastníkom notárskej zápisnice, ktorá sa v konaní napáda, nepreukázal svoj právny záujem na výsledku sporu. Rovnakým uznesením rozhodol Krajský súd v Prešove aj o tom, že odvolanie JUDr. L. J. proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č. k. 1C 206/2006 odmieta z dôvodu, že ho podala neoprávnená osoba.“

Proti uzneseniu krajského súdu z 1. júna 2011 podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 6 Cdo/174/2011 z 25. januára 2012 tak, že dovolanie odmietol.

V súvislosti s postupom krajského súdu a najvyššieho súdu a s ich uzneseniami sťažovateľ uviedol:

„Z vyššie popísaného skutkového stavu vyplýva, že v rámci súdneho konania vedeného Okresným súdom Bardejov pod spis. zn. 1C 206/2006 sa rozhodovalo o určení neplatnosti právnych úkonov, ktoré významnou mierou zabezpečovali vymožitelnosť pohľadávky sťažovateľa.

Hoci sťažovateľ nebol hlavným účastníkom konania, na výsledku konania mal predovšetkým on priamy a hlavný záujem, pretože akýkoľvek výsledok tohto konania sa priamo dotýkal jeho právneho postavenia...

... konajúce súdy v rámci predmetného konania pochybili v tom, že s ním nekonali ako s vedľajším účastníkom konania, ktorým sa stal na základe svojho úkonu ex lege, následne pochybili v tom, že mu ako vedľajšiemu účastníkovi konania nepriznali procesné práva a povinnosti a taktiež v tom, že konajúce súdy postupovali pri vydaní rozhodnutia nezákonným spôsobom. Týmto konaním konajúce súdy podľa názoru sťažovateľa zabránili sťažovateľovi k riadnemu prístupu k súdu a porušili jeho právo na spravodlivý súdny proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR...“

S prihliadnutím na znenie § 93 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), argumentujúc právnym názormi vyjadrenými v odbornej literatúre a v judikatúre najvyššieho súdu, podal sťažovateľ v sťažnosti svoj právny výklad inštitútu vedľajšieho účasti s tým, že následne namietal postup konajúcich súdov vo vzťahu k jeho podaniu, ktorým prejavil vôľu vstúpiť do konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 1 C/206/2008 ako vedľajší účastník. V sťažnosti ďalej uviedol:

«Dňa 15. 10. 2010 bol v predmetnej veci vyhlásený prvostupňový rozsudok. Dňa 23. 12. 2010 sa sťažovateľ dozvedel o existencii predmetného konania a dňa 27. 12. 2010, teda v čase keď predmetné súdne konanie ešte nebolo skončené právoplatnosťou rozhodnutia vo veci samej, doručil sťažovateľ konajúcemu súdu svoj návrh (keďže každý právny úkon sa však posudzuje podľa svojho obsahu, súd mal predmetný návrh vyhodnotiť ako oznámenie) na svoj vstup do konania ako vedľajšieho účastníka na strane odporcov. V kontexte vyššie rozoberaného okamihu vzniku vedľajšieho účastníctva, sťažovateľ sa na základe svojho oznámenia stal dňa 27. 12. 2010 ex lege vedľajším účastníkom predmetného konania. Týmto dňom sťažovateľ zároveň získal procesné práva a povinnosti vedľajšieho účastníka konania.

Okresný súd Bardejov však so sťažovateľom ako s vedľajším účastníkom vôbec nekonal, práve naopak neakceptoval jeho procesné postavenie vedľajšieho účastníka a nepriznal mu žiadne procesné práva a povinnosti účastníka konania.

Prvostupňový súd bol však povinný dňom, kedy sa sťažovateľ stal vedľajším účastníkom konania, t. j. dňom 27. 12. 2010 konať so sťažovateľom ako s vedľajším účastníkom. Keďže v tom čase bolo prvostupňové konanie v štádiu po vyhlásení rozsudku, t. j. v štádiu, keď sa účastníkom konania doručoval vyhotovený rozsudok, resp. keď niektorým z nich už plynula riadna lehota na podanie odvolania, vedľajší účastník mal v rámci takmer ukončeného prvostupňového konania už len obmedzený počet svojich procesných práv a povinností.

Vedľajší účastník však aj v tomto štádiu mal určite právo byť oboznámený s predmetom konania, mal právo nahliadať do spisu ale predovšetkým mal právo, aby aj jemu prvostupňový súd doručil vyhotovený rozsudok, voči ktorému by vedľajší účastník mal právo podať v zákonnej 15-dňovej lehote kompetentné odvolanie.

Všetky vyššie uvedeného procesné práva však boli sťažovateľovi konajúcim súdom odoprené.

Vo vzťahu k ostaným účastníkom konania (hlavní, prípadne iní) mal prvostupňový súd konať tak, že vstup tretej osoby do konania ako vedľajšieho účastníka mal týmto účastníkom oznámiť, prípadne ak to súd neurobil ešte na začiatku konania, mal konajúci súd týchto účastníkov zároveň poučiť aj o tom, že sú oprávnení podať voči vedľajšiemu účastníkovi námietku jeho neprípustnosti ako vedľajšieho účastníka.

V žiadnom prípade však konajúci súd nebol oprávnený účastníkov konania nejako vyzývať alebo nabádať k tomu, aby sa k predmetnému vstupu vedľajšieho účastníka do konania nejako vyjadrovali.

Sťažovateľ sa však domnieva, že prvostupňový súd doručoval podanie sťažovateľa účastníkom konania s tým, aby sa k predmetnému vstupu vedľajšieho účastníka do konania vyjadrili (keďže sťažovateľ nemal prístup k spisu, tieto skutočnosti predpokladá len na základe tých listín, ktoré má k dispozícii).

Takéto pochybenie prvostupňového súdu je na danom mieste potrebné rozobrať aj z tohto hľadiska, že súčasťou návrhu sťažovateľa na svoj vstup do konania bolo zároveň aj jeho odvolanie voči vyhlásenému rozsudku.

V tomto kontexte by prvostupňový súd mohol totižto svoje pochybenie (t. j. doručenie oznámenia vedľajšieho účastníka o svojom vstupe do konania a vyzvanie účastníkov na vyjadrenie k nemu) obhajovať tým, že on účastníkov konania nežiadal o vyjadrenie sa k otázke vstupu vedľajšieho účastníka do konania, ale žiadal ich len o vyjadrenie sa k odvolaniu sťažovateľa.

Ani s takouto argumentáciou sa však sťažovateľ nemôže stotožniť a naďalej považuje doručenie svojho podania účastníkom konania za konanie súdu v rozpore so zákonom.

Ako už bolo spomenuté vyššie právne úkony sa posudzujú podľa svojho obsahu a nie podľa svojho označenia. Prvostupňový súd mal na základe tohto pravidla vyhodnotiť návrh sťažovateľa na svoj vstup do konania ako oznámenie o jeho vstupe do konania, pričom aj odvolanie sťažovateľa mal taktiež vyhodnotiť len ako oznámenie sťažovateľa o svojom vstupe do konania. Je predsa nelogické, aby vedľajší účastník mohol spolu so svojim oznámením o vstupe do konania podať aj kompetentné odvolanie, a to navyše predtým ako mu v zmysle zákona konajúci súd riadne doručil rozhodnutie, voči ktorému by sa vedľajší účastník mohol riadne odvolať. Veď predsa vedľajší účastník by sa nemohol riadne a zodpovedne brániť proti takému rozhodnutiu, ktorého obsah vôbec nepozná. Navyše je tu aj ďalšia sporná otázka, a to od kedy by sa takémuto vedľajšiemu účastníkovi mohla počítať zákonná 15-dňová lehota na podanie odvolania na to, aby ním podané odvolanie mohlo byť posúdené ako odvolanie podané včas.

Na základe vyššie uvedeného má sťažovateľ za to, že ak by prvostupňový súd vyhodnotil všetky tieto skutočnosti správne, nemohol by posúdiť podanie sťažovateľa s označením návrh, odvolanie ako návrh sťažovateľa na svoj vstup do konania a ako odvolanie sťažovateľa voči rozhodnutiu, ale len ako oznámenie sťažovateľa o svojom vstupe do konania ako vedľajšieho účastníka na strane odporcov.

Prvostupňový súd však všetky tieto procesné práva vedľajšieho účastníka porušil, čím odoprel sťažovateľovi právo byť účastníkom konania a teda odoprel mu právo na spravodlivý súdny proces. ...

Prvostupňový súd porušil tieto procesné práva sťažovateľa:

- právo stať sa a byť vedľajším účastníkom konania z vlastného podnetu - dňom ktorým tretia osoba oznámi konajúcemu súdu záujem stať sa vedľajším účastníkom
- právo na oboznámenie sa s predmetom konania, hlavne s rozsudkom vo veci samej a právo na jeho doručenie
- právo na podanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej
- právo nevyzývať účastníkov konania, aby sa vyjadrili k vstupu vedľajšieho účastníka do konania

Podľa názoru sťažovateľa postup prvostupňového súdu v čase po vyhlásení rozhodnutia vo veci samej bol nesprávny a v rozpore so zákonom, čím prvostupňový súd jednoznačne poškodil sťažovateľa na jeho právo na spravodlivý súdny proces.

V prípade, že niektorý z účastníkov konania podal na konajúci súd námietku neprípustnosti vedľajšieho účastníka do konania aj sám - teda bez nejakej intervencie súdu, (sťažovateľ tieto skutočnosti nevie s určitosťou tvrdiť, keďže ako „neúčastníkovi konania“ mu nebol umožnený prístup do súdneho spisu) bol postup prvostupňového súdu v štádiu po vyhlásení rozsudku správny len v tom, že postúpil vec na rozhodnutie o námietke neprípustnosti vedľajšieho účastníka na rozhodnutie na krajský súd.»

V súvislosti s postupom krajského súdu pri rozhodovaní o odvolaní sťažovateľa a o prípustnosti vedľajšieho účastníctva sťažovateľ uviedol:

„Krajský súd rozhodol o podaní sťažovateľa označenom ako odvolanie tak, že odmietol jeho odvolanie z dôvodu, že podľa názoru krajského súdu sťažovateľ nebol účastníkom konania a tým teda nebol osobou oprávnenou podať odvolanie v zmysle ust. § 201 OSP...

Krajský súd však takýmto svojím postupom jednoznačne pochybil, konal v rozpore so zákonnou úpravou vedľajšieho účastníctva a odoprel tak sťažovateľovi jeho prístup k súdu.

Ako už bolo niekoľkokrát uvedené vyššie nepopierateľným faktom je, že sťažovateľ sa dňa 27. 12. 2010 (dňom doručenia svojho oznámenie o vstupe) stal vedľajším účastníkom a týmto dňom získal procesné práva a povinnosti vedľajšieho účastníka.

V zmysle týchto intencií sťažovateľ bol a s určitosťou aj je osobou oprávnenou podať odvolanie v predmetnej veci. ...

Čo sa týka časti rozhodovania krajského súdu o návrhu sťažovateľa na jeho vstup do konania ako vedľajšieho účastníka, možno konštatovať, že pochybenie krajského súdu v rozhodovaní o tejto veci je najmarkantnejšie. ...

Keďže krajský súd mohol rozhodovať o neprípustnosti vedľajšieho účastníka len na námietku podanú niektorým z účastníkov konania, na danom mieste vyvstáva ďalšia podstatná otázka a to, či takáto námietka bola niektorým z účastníkov konania vôbec podaná.

Sťažovateľ o tejto skutočnosti nie je s určitosťou presvedčený.

Sťažovateľ si je však vedomý, že žalobkyňa ako aj žalovaný v 1. rade nejaké podanie na súd uskutočnili.

Tieto skutočnosti vyplývajú z rozhodnutia - uznesenia Krajského súdu v Prešove č. k. 3Co 30/2011 zo dňa 01. 06. 2011, ktorým disponuje aj sťažovateľ, v ktorom sa na strane 2 v poslednom odseku píše, že žalobkyňa podala vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 07. 03. 2011 a žalovaný v 1. rade podal vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 23. 02. 2011 (o tom, či súd mal vôbec týchto účastníkov konania vyzývať k vyjadreniu sa na podanie sťažovateľa, sťažovateľ svoj názor prezentoval vyššie).

Z toho istého rozhodnutia sa však sťažovateľ dozvedel, že tak žalobkyňa ako aj žalovaný v 1., rade podali vyjadrenie k odvolaniu, nie však relevantnú námietku neprípustnosti. Skutočnosť, či teda títo účastníci konania naozaj namietali aj neprípustnosť vedľajšieho účastníka v konaní nie je sťažovateľovi dostatočne zrejme.

Sťažovateľ mal možnosť posúdiť vyššie uvedené podania účastníkov konania len v takom kontexte ako ich popísal sám krajský súd vo svojom uznesení.

Na str. 2 ods. 2 predmetného uznesenia je popísaný stručný obsah vyjadrenia sa žalobkyne k odvolaniu. Sťažovateľ má však za to, že v rámci tohto odseku, žalobkyňa ani pri explicitnom výklade nenamieta hmotnoprávnu neprípustnosť sťažovateľa ako vedľajšieho účastníka v konaní. Podľa názoru sťažovateľa sa žalobkyňa v zmysle odseku tohto uznesenia vyjadruje len ku skutočnosti, že sťažovateľ nie je osobou oprávnenou podať odvolanie.

Obdobný obsah je možné nájsť aj v ods. 3 str. 2 predmetného uznesenia, kde krajský súd zhrňuje obsah vyjadrenia žalovaného v 1. rade. Rovnako ani z tohto podania nie je možné výslovne vyčítať návrh účastníka konania na neprípustenie sťažovateľa ako vedľajšieho účastníka do konania.

V prípade však, že krajský súd si vyššie uvedené podania účastníkov konania (napr. extenzívnym výkladom, podľa skutočného obsahu podaných vyjadrení) vyložil inak a to v zmysle, že účastníci konania podali relevantnú námietku (návrh) neprípustnosti sťažovateľa ako vedľajšieho účastníka, mal krajský súd podľa názoru sťažovateľa rozhodovať o týchto námietkach či návrhoch účastníkov konania a nie o návrhu (oznámení) sťažovateľa, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník

Okrem toho Krajský súd si pri svojom posudzovaní tzv. námietok prípustnosti hlavných účastníkov konania si neuvedomil ani ďalšiu významnú skutočnosť, a to, že sťažovateľ chcel vystupovať ako vedľajší účastník predovšetkým na strane spoločnosti I., spoločnosť s ručením obmedzeným, pričom práve tento hlavný účastník konania žiadnu námietku prípustnosti vedľajšieho účastníka nikdy nevzniesol.

Navyše ak by námietka prípustnosti účastníka konania bola skutočne aj oprávneným účastníkom konania vznesená, krajský súd v takomto prípade porušil ďalšie procesné právo sťažovateľa v predmetnom spore a to právo vedľajšieho účastníka preukázať svoj hmotnoprávny záujem na výsledku sporu.

Ako už bolo taktiež rozoberané vyššie vedľajší účastník pri oznámení svojho vstupu do konania nie je hneď povinný preukazovať svoj právny záujem na výsledku sporu. Právny záujem na výsledku sporu je vedľajší účastník povinný preukazovať až na námietku (návrh) jeho neprípustnosti podanú účastníkom konania.

Z tohto dôvodu, v prípade, že krajský súd vyhodnotil, že účastníci konania naozaj podali v rámci predmetného konania kompetentné námietky prípustnosti sťažovateľa ako vedľajšieho účastníka, krajský súd bol povinný tieto návrhy (námietky) zaslať na vyjadrenie sa vedľajšiemu účastníkovi, a to, aby sa vedľajší účastník mohol takejto námietke brániť a aby mohol súdu preukázať a presvedčiť ho o svojom hmotnoprávnom záujme na výsledku sporu.

Takýto úkon však krajský súd neurobil, čím takisto zabránil sťažovateľovi k jeho riadnemu prístupu k súdu.“

K otázke, ako krajský súd vyhodnotil existenciu, resp. neexistenciu právneho záujmu sťažovateľa na výsledku konania podľa § 93 ods. 1 OSP, sťažovateľ uviedol:

«Čo sa týka samotného hmotnoprávneho záujmu na výsledku sporu a jeho podstaty, je potrebné poznamenať, že touto podstatnou náležitosťou rozhodovania o námietke neprípustnosti vedľajšieho účastníctva sa krajský súd v podstate ani nezaoberal. ...

Totížto o tejto najpodstatnejšej veci v rámci procesu rozhodovania o námietke neprípustnosti sa konajúci súd zmienil až „jednou vetou“.

A to konkrétne - na str. 3 ods. 1 predmetného uznesenia príslušný súd uvádza „tým, že JUD. L. J. nebol účastníkom notárskej zápisnice, ktorej neplatnosť a neúčinnosť je predmetom konania, nepreukázal právny záujem na výsledku predmetného sporu“...

Touto svojou meritórnou vetou krajský súd vlastne potrel zmysel samotného vedľajšieho účastníctva, a to z dôvodu, že vedľajším účastníkom by sa v zmysle výkladu krajského súdu mohol stať len ten subjekt, ktorý je zároveň aj účastníkom právneho úkonu, o ktorom sa samotný spor vedie.

Týmto absurdným výkladom si však krajský súd pravdepodobne neuvedomil jeden logický fakt, a to že ak by niektorý z účastníkov konania bol priamo aj účastníkom právneho úkonu, o ktorom sa vedie súdne konania, bol by zároveň predsa aj priamo aktívne alebo pasívne legitimovaný v tomto spore a nemusel by domáhať vstupu do konania prostredníctvom inštitútu vedľajšieho účastníctva.

Posudzovanie právneho či hmotnoprávneho záujmu však podľa názoru sťažovateľa myslel zákonodarca niečo celkom iné, ako uskutočnil Krajský súd v Prešove. ...

V zmysle... definícií právneho záujmu má sťažovateľ za to, že on ako vedľajší účastník mal jednoznačný právny záujem na výsledku v predmetnom spore, a to z dôvodu, že v uvedenom spore sa rozhodovalo o neplatnosti právnych úkonov, a to takých právnych úkonoch ktoré významným spôsobom zabezpečovali jeho splatnú pohľadávku. Vedľajší účastník si dokonca na základe týchto právnych úkonov už aj vymáhal svoju splatnú pohľadávku v exekučnom konaní proti žalovanému v 1. rade a žalovanému v 2. rade. Sťažovateľ preto nerozumie uvedenému postoj a postupu odvolacieho súdu, že on ako sťažovateľ nemá právny záujem na výsledku sporu. Veď práve naopak sťažovateľ mal snáď najväčší právny záujem na výsledku predmetného sporu, pretože napádané zabezpečovacie právne úkony zabezpečovali aj jeho pohľadávky a rozhodnutím súdu bolo práve jeho postavenie najviac dotknuté. Vyhlásením

týchto právnych úkonov za neplatné sa podstatným spôsobom znížila ak nie úplne znemožnila vymožitelnosť pohľadávky sťažovateľa.

Odvolačný súd však sťažovateľa na preukázanie jeho právneho záujmu ani nevyzval a teda sťažovateľ nemal ani reálnu procesnú možnosť preukazovať svoj právny záujem. Odvolačný súd preto vychádzal len zo strohé odôvodnenia, ktoré sťažovateľ uviedol vo svojom oznámení o vstupe do konania.

Vyššie uvedeným konaním príslušného súdu tak bolo porušené nielen právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu ako vedľajšieho účastníka konania, Krajský súd v Prešove pochybil v konaní aj v tom, svojím postupom a rozhodnutím významnou mierou zasiahol aj do práva sťažovateľa vlastníť majetok v zmysle čl. 20 ods. 1 Ústavy SR.»

Sťažovateľ proti uzneseniu krajského súdu, ktorým rozhodol o neprípustnosti jeho vedľajšieho účastníctva, podal dovolanie, ktorým namietal, že postupom konajúcich súdov mu bola odňatá možnosť konať pred súdom [§ 237 písm. f) OSP]. Najvyšší súd dovolanie ako nedôvodné odmietol. V súvislosti s postupom najvyššieho súdu a jeho uznesením sťažovateľ uviedol:

„Podľa názoru sťažovateľa... Najvyšší súd Slovenskej republiky pri posudzovaní právneho záujmu vedľajšieho účastníka absolútne nesprávne aplikoval právnu normu o právnom záujme vedľajšieho účastníka na výsledku sporu.

Najvyšší súd v rozpore s legálnou definíciou právneho záujmu uzavrel, že podľa jeho názoru napádané právne úkony v notárskej zápisnici, ktoré sú predmetom dotknutých súdnych konaní sú aj podľa jeho názoru absolútne neplatné a preto podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky takýto výsledok sporu nemôže mať žiadny reálny vplyv na práva a povinnosti sťažovateľa, čo následne znamená, že sťažovateľ nemôže vlastne mať žiadny právny záujem na výsledku sporu.

Takýto výklad práva však považuje sťažovateľ za absolútne pomýlený. Sťažovateľ sa predsa v súdnom konaní snažil byť vedľajším účastníkom konania a mať teda rovnaké práva a povinnosti ako samotný účastník konania práve preto, aby svojím správaním mohol výsledok sporu ovplyvniť. Právny záujem na výsledku sporu neznamená, že vedľajší účastník je povinný preukázať, že svojím vstupom do konania ovplyvní pozitívne výsledok sporu, ako si to mylne vysvetľuje Najvyšší súd Slovenskej republiky. Právny záujem na výsledku sporu predsa znamená, že akýkoľvek výsledok sporu (či už pozitívny alebo negatívny) ovplyvní právne postavenie toho vedľajšieho účastníka. Aj v prípade sťažovateľa výsledok sporu (a to akýkoľvek) predsa významne ovplyvnil jeho právne postavenie (na základe terajšieho výsledku sporu sťažovateľ predsa už nemôže vymáhať svoju pohľadávku od vedľajších dlžníkov - od žalobkyne a žalovaného v 1. rade, výsledok sporu teda ovplyvnil jeho postavenie negatívne).

Vedľajšie účastníctvo ako aj účastníctvo vôbec je o tom, že účastník má vôbec možnosť svojimi úkonmi, dôkazmi, argumentmi a prejavmi ovplyvňovať tento výsledok sporu (a to bez ohľadu na to, ako v konečnom rozhodnutí dopadne), ak samozrejme preukáže, že akýkoľvek výsledok sporu, sa ho nejako dotkne, ovplyvní jeho právne postavenie, a to či už negatívne alebo pozitívne.

Najvyšší súd však svojím rozhodnutím extrémne uzavrel, že keďže výsledok sporu je jasný (právne úkony sú absolútne neplatné), takýto výsledok sporu nemôže mať žiadny vplyv na práva a povinnosti sťažovateľa. Samotným procesným právom byť účastníkom konania a minimálne mať, ak nie využiť procesné práva ovplyvňovať výsledok konania sa však najvyšší súd absolútne nezaoberal.“

Následne sťažovateľ v sťažnosti predložil svoju právnu argumentáciu, prostredníctvom ktorej poukazuje na svoj právny záujem na výsledku predmetného konania. Poukázal na to, že tieto argumenty „v konaní pre všeobecnými súdmi mohol a chcel ako vedľajší účastník využiť“, ktoré však doposiaľ využiť nemohol a ktorými by teda v konečnom dôsledku chcel ovplyvniť výsledok sporu, ak by mu všeobecné súdy neodňali možnosť konať pred súdom ako účastníkovi konania“.

V súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu sťažovateľ uviedol:

„Na základe vyššie uvedených skutočností má sťažovateľ tiež za to, že konajúce súdy aplikovali a vykladali právne prepisy bez toho, aby sa vôbec zaoberali jeho majetkom a vlastníckym právom, čím podľa názoru sťažovateľa porušili aj jeho základné právo vlastníť majetok upravené v článku 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.“

Na základe týchto skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo na súdnu a inú právnu ochranu upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy..., základné právo a právo na spravodlivé súdne konanie upravené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru... ako aj základné právo vlastníť majetok upravené v článku 20 ods. 1 Ústavy... a právo na ochranu majetku upravené v čl. 1 Dodatkového protokolu... JUDr. L. J... postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spis. zn. 6Cdo 174/2011, postupom a uznesením Krajského súdu v Prešove spis. zn. 3 Co 30/2011 zo dňa 01. 06. 2011 a postupom a rozsudkom Okresného súdu Bardejov spis. zn. 1C 206/2006 zo dňa 15. 10. 2010; boli porušené.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spis. zn. 6Cdo 174/2011 zo dňa 25. 01. 2012, Uznesenie Krajského súdu v Prešove spis. zn. 3 Co 30/2011 zo dňa 01. 06. 2011 a rozsudok Okresného súdu Bardejov spis. zn. 1C 206/2006 zo dňa 15. 10. 2010 sa zrušujú a vec sa vracia na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3. JUDr. L. J... sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5.000,- Eur, ktoré je mu Krajský súd v Prešove povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. JUDr. L. J... sa priznáva náhradu trov konania vo výške 314,18 Eur, ktoré je Krajský súd v Prešove povinný uhradiť na účet právneho zástupcu do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

Návrh na primerané finančné zadosťučinenie sťažovateľ odôvodnil takto:

„Ako vyplýva z doposiaľ uvedeného sťažovateľovi v predmetnej veci utrpel aj nemajetkovú ujmu spočívajúcu najmä v raste presvedčenia, že v Slovenskej republike nie sú vytvorené podmienky na spravodlivé súdne konanie, ktoré umožňuje reálnu ochranu ústavou garantovaných práv fyzických a právnických osôb, ako aj s tým súvisiacim pocitom nemožnosti ochrany svojho majetku (pohľadávky), keď ako veriteľovi mu je neoprávnene bránené v jeho práve uspokojiť svoju riadne splatnú pohľadávku. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby mu Ústavný súd SR priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5.000,- Eur, ktorá by mala vyjadriť skutočnosť, že podaním sťažnosti na Ústavný súd SR nesledoval nič iné len úsilie domôcť sa spravodlivého ústavného a zákonného rozhodnutia v jej súdnom spore a zabezpečiť si tak reálnu ochranu svojich ústavou a zákonom zaručených práv a slobôd.“

Ústavný súd po predbežnom prerokovaní uznesením z 18. septembra 2012 prijal sťažnosť podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení

neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie v časti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu postupom najvyššieho súdu v namietanom konaní a jeho uznesením z 25. januára 2012.

Po prijatí sťažnosti ústavný súd 16. októbra 2012 vyzval najvyšší súd, aby sa vyjadril k sťažnosti a aby oznámil, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Najvyšší súd v podaní zo 7. novembra 2012 (doručenom ústavnému súdu 13. novembra 2012 pod č. KP 4/2012-59) uplatnil námietku predpojatosti sudcov ústavného súdu „JUDr. Ladislava Orosza, JUDr. Ľudmily Gajdošíkovej a JUDr. Jána Lubyho“. O tejto námietke predpojatosti rozhodol ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 617/2012-14 z 12. decembra 2012 tak, že sudcovia ústavného súdu Ladislav Orosz, Ľudmila Gajdošíková a Ján Luby nie sú vylúčení z výkonu sudcovskej funkcie v konaní vedenom ústavným súdom pod sp. zn. IV. ÚS 480/2012.

Následne najvyšší súd vo vyjadrení k sťažnosti sťažovateľa zo 17. januára 2013 (doručenom ústavnému súdu 23. januára 2013 pod č. KP 4/2012-59) navrhol, aby sťažnosti nevyhovel, pričom vo svojom vyjadrení uviedol:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažnosťou napadnutým uznesením odmietol dovolanie sťažovateľa..., pretože smerovalo proti uzneseniu odvolacieho súdu, proti ktorému podľa § 239 ods. 1 a ods. 2 O. s. p. prípustné nie je a neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v § 237 O. s. p. V odôvodnení svojho rozhodnutia výslovne uviedol, že dovolateľ JUDr. L. J. nedisponoval v predmetnom konaní postavením vedľajšieho účastníka, a preto nebol ani oprávnený podať odvolanie (§ 218 ods. 1 písm. b) O. s. p.).

Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol dostatočné a zrozumiteľné dôvody, na základe ktorých odmietol dovolanie sťažovateľa. Tento postup najvyššieho súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny a najvyšší súd v danom prípade neporušil označené základné práva sťažovateľa nesprávnou alebo svojvoľnou aplikáciou resp. výkladom práva. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama o sebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru (pozri uznesenie ústavného súdu z 22. mája 2008 sp. zn. II. ÚS 221/08).

Otázka posúdenia pripustenia vedľajšieho účastníka (ktorú riešil odvolací súd) je otázkou zákonnosti a jej riešenie nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (IV. ÚS 17/07, mutatis mutandis IV. ÚS 35/02). Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľa s právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý sa týka otázky pripustenia vedľajšieho účastníka a právnym názorom najvyššieho súdu, ktorý v tejto súvislosti riešil otázku procesného postavenia sťažovateľa. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s vyslovenými závermi najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k úsudku o arbitrárnom prístupe... Najvyšší súd uskutočnil výklad ustanovení, týkajúcich sa prípustnosti dovolania v súlade so zaužívanou praxou a sťažovateľ neuviedol žiadnu skutočnosť, na základe ktorej by bolo možné usudzovať, že napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu je postihnuté takými nedostatkami, ktoré by odôvodňovali záver o jeho zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti.

So závermi sťažovateľa uvedenými v jeho ústavnej sťažnosti nemožno súhlasiť, preto navrhujem, aby Ústavný súd Slovenskej republiky tejto sťažnosti nevyhovel. Súčasne súhlasím s upustením od ústneho pojednávania, keďže od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.“

Na výzvu ústavného súdu z 23. januára 2013 doručila právna zástupkyňa sťažovateľa 5. februára 2013 ústavnému súdu stanovisko k vyjadreniu najvyššieho súdu, v ktorom len oznámila, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania o prijatom návrhu.

V nadväznosti na vyjadrenia účastníkov konania ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97).

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Predchádzajúce ustanovenie nebráni právu štátov prijímať zákony, ktoré považujú za nevyhnutné, aby upravili užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom a zabezpečili platenie daní a iných poplatkov alebo pokút.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy) (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa súdna ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie príslušných zákonných ustanovení musí v celom rozsahu rešpektovať uvedené základné právo účastníkov garantované v čl. 46 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

Výklad a aplikácia zákonných predpisov zo strany všeobecných súdov musí byť preto v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť toto základné právo v rozpore s jeho podstatou a zmyslom (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 152 ods. 4 ústavy) (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

Z konštantnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaniach, ktoré im predchádzali, alebo samotných rozhodnutiach došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/00).

Podľa názoru ústavného súdu súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Pokiaľ ide o požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia súdu v limitoch čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd sa už pri svojej rozhodovacej činnosti odvolal na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej čl. 6 ods. 1 dohovoru súd síce zaväzuje, aby odôvodnil svoje rozhodnutie, čo však neznamená, že sa vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie, ktorá vyplýva z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno podľa záverov Európskeho súdu pre ľudské práva posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu (rozhodnutie vo veci Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 288). Znamená to, že odôvodnenie rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú poznámku, pripomienku alebo návrh, ak ide o takú otázku, ktorá nie je relevantná a nevyhnutná pre dané rozhodnutie.

Štruktúra odôvodnenia súdneho rozhodnutia je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 OSP a táto norma sa uplatňuje aj v dovolacom konaní v rozsahu, v akom tento zákon neustanovuje inak (§ 243c OSP).

Sťažovateľ v sťažnosti namieta, že postupom krajského súdu a okresného súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f) OSP s tým, že ani najvyšší súd toto pochybenie konajúcich súdov nenapravil. Sťažovateľ uvedenú námietku odvodzuje od výkladu § 93 OSP upravujúceho inštitút vedľajšieho účastníctva, pričom v tejto súvislosti uvádza, že „o skutočnosti, kedy sa tretia osoba stane vedľajším účastníkom konania konajúci súd nerozhoduje... vedľajšie účastníctvo... vzniká v každom prípade dňom, keď osoba, ktorá chce byť vedľajším účastníkom oznámi súdu svoj záujem stať sa vedľajším účastníkom... konajúci súd... je... oprávnený rozhodovať iba o PRÍPUSTNOSTI vedľajšieho účastníctva (teda nie o vzniku vedľajšieho účastníctva, nie o vstupe...) aj to len NA NÁVRH.

Hlavní účastníci konania... sú... oprávnení v zmysle ust. § 93 ods. 3 OSP vzniesť námietku neprípustnosti vedľajšieho účastníka. O tejto možnosti musia byť účastníci konania poučení... podľa ust. § 5 OSP...

... až vznesením námietky... je vedľajší účastník prvýkrát v konaní povinný preukázať svoj právny záujem na výsledku konania... príslušný súd zašle podané námietky vedľajšiemu účastníkovi s výzvou, aby preukázal svoj právny záujem.“

Na základe tohto právneho názoru sa sťažovateľ domnieva, že 27. decembra 2010, t. j. dňom doručenia oznámenia okresnému súdu sa ex lege stal vedľajším účastníkom konania, pričom okresný súd porušil jeho „právo na oboznámenie sa s predmetom konania, hlavne s rozsudkom vo veci samej a právo na jeho doručenie... právo na podanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej... právo nevyzývať účastníkov konania, aby sa vyjadrili k vstupu vedľajšieho účastníka do konania“.

Vo vzťahu ku krajskému súdu sťažovateľ nesúhlasí s postupom, akým prerokoval námietky účastníkov, a tvrdí, že jeho procesné práva boli porušené tým, že krajský súd

- odmietol jeho odvolanie, ktoré podal proti rozsudku okresného súdu vo veci samej,
- zamietol jeho návrh na vstup do konania, pretože krajský súd mal rozhodnúť o tom, či námietkam vyhovie, alebo ich zamietla,
- mu odňal možnosť preukázať hmotnoprávny záujem na výsledku konania, pretože krajský súd nedoručil námietky účastníkov konania sťažovateľovi a nedal mu možnosť vyjadriť sa k týmto námietkam, v tomto kontexte spochybnil, či podania účastníkov boli správne vyhodnotené ako námietky proti vstupu sťažovateľa do konania,
- nesprávne ho poučil v namietanom uznesení o tom, že proti jeho uzneseniu nie je prípustné odvolanie, hoci krajský súd rozhodoval ako súd prvého stupňa.

Sťažovateľ tiež namieta to, ako krajský súd vyhodnotil otázku jeho právneho záujmu na výsledku konania, a spôsob, akým svoje závery v namietanom uznesení odôvodnil.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta, že najvyšší súd v dovolacom konaní nenapravil uvedené pochybenia konajúcich súdov. Rovnako tak namieta to, ako najvyšší súd vyhodnotil a odôvodnil otázku jeho hmotnoprávneho záujmu na výsledku konania.

Z odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo/174/2011 z 25. januára 2012 vyplýva, že najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľa. Najvyšší súd v namietanom uznesení konštatoval, že dovolanie nie je prípustné podľa § 239 OSP. Vzhľadom na dovolaciu argumentáciu sa následne zameril na to, či dovolanie nie je prípustné na základe dovolacieho dôvodu podľa § 237 písm. f) OSP. V odôvodnení ďalej uviedol, že odňatie možnosti konať je na jednej strane „taký vadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.) za účelom obhajovania a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov“, prípadne k nemu môže dôjsť tiež samotným rozhodnutím

súdu. Ďalej najvyšší súd konštatoval, že v predmetnej veci sa „o takýto prípad nejedná...“, pričom v tomto kontexte uviedol, že sťažovateľ tvrdil, že k odňatiu možnosti konať došlo tým, že „odvolací súd nesprávne zamietol jeho návrh na prístupenie do konania, že nesprávne zamietol jeho vstup do konania ako vedľajšieho účastníka a následne v rozpore so zákonom jeho odvolanie odmietol... Vytýkal mu tiež nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia a porušenie zásady dvojinštančnosti, keď... o jeho procesných návrhoch mal rozhodnúť okresný súd.“

Následne najvyšší súd poukázal na svoj predchádzajúci rozsudok vo veci sp. zn. 1 Cdo/234/2004, podľa ktorého ak tretia osoba podá oznámenie o vstupe podľa § 93 OSP v čase po vydaní rozsudku súdu prvého stupňa (počas plynutia lehoty na podanie odvolania), rozhoduje o prípustnosti vedľajšieho účastníctva odvolací súd. V tomto smere ďalej uviedol:

„V posudzovanej veci je z obsahu spisu nepochybné, že dovolateľ podal podnet na vstup do konania podľa § 93 ods. 3 O. s. p. po vyhlásení rozsudku prvostupňového súdu a že žalobkyňa a žalovaný 1/ namietali neprípustnosť jeho vstupu do konania ako vedľajšieho účastníka. Súd preto správne pristúpil k rozhodnutiu o prípustnosti vedľajšieho účastníctva dovolateľa, pričom správne o prípustnosti rozhodol odvolací súd a nie súd prvého stupňa. Uvedený postup odvolacieho súdu bol teda v súlade so zákonom a ním odvolací súd neporušil žiadne procesné práva dovolateľa, t. j. ani zásadu dvojinštančnosti konania.“

Najvyšší súd tiež hodnotil to, ako krajský súd posúdil otázku právneho záujmu sťažovateľa na výsledku konania.

K odmietnutiu odvolania sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu najvyšší súd uviedol:

„Keďže právo podať odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa zákon priznáva účastníkovi konania a vedľajšiemu účastníkovi a dovolateľ takéto procesné postavenie v konaní nemal, bol osobou, ktorá na odvolanie nie je oprávnená. Odvolací súd rozhodol preto v súlade s ustanovením § 218 ods. 1 písm. b/ O. s. p., keď jeho odvolanie odmietol. Týmto postupom neznemožnil dovolateľovi realizáciu žiadneho jeho procesného práva a teda neodňal mu možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.“

Ústavný súd zo súdneho spisu okresného súdu a krajského súdu zistil, že podanie sťažovateľa označené ako „Návrh, odvolanie“ z 23. decembra 2010 bolo okresnému súdu doručené 27. decembra 2010. Z obsahu tohto podania vyplýva, že týmto podaním podal sťažovateľ odvolanie proti rozsudku okresného súdu z 15. októbra 2010, ktoré podal „preventívne a z opatrností“ napriek tomu, že predmetný rozsudok mu nebol doručený. V tomto podaní tiež poukázal na zmluvu o postúpení pohľadávky z 20. februára 2009, ktorú sťažovateľ uzavrel so spoločnosťou A., s. r. o., ktorou bola na sťažovateľa prevedená pohľadávka vo výške 632 012,22 € s príslušenstvom. V podaní ďalej sťažovateľ uviedol:

„Notárskou zápisnicou sp. zn. N 237/97 Nz 235/97 dňa 10. 11. 1997 vyhotovenou JUDr. V. O., notárom so sídlom v K., došlo k uznaniu uvedeného dlhu čo do dôvodu aj výšky a tiež k prístupiu k uvedenému záväzku zo strany M. K. a I. P.

O tejto okolnosti bol každý z dlžníkov mnou písomne upovedomený. ...

V nadväznosti na vyššie uvedené okolnosti považujem za potrebné uviesť, že vyššie citované súdne rozhodnutie, ak skutočne bolo vydané, považujem za nulitné nakoľko bolo vydané bez toho, aby som bol účastníkom konania v rámci ktorého bolo vydané hoci v uvedenom konaní sa má rozhodovať o mojich veriteľských právach. ...

Súčasne navrhujem, aby som bol do vyššie uvedeného konania pripustený ako účastník konania na strane odporcu, resp. aby mi bolo minimálne priznané procesné postavenie vedľajšieho účastníka konania. V danom konaní sa jednoznačne rozhoduje o mojich právach.“

Podanie sťažovateľa obsahuje jeho ďalšiu argumentáciu týkajúcu sa samotného predmetu konania.

Okresný súd prípisom zo 17. februára 2011 doručil predmetné podanie sťažovateľa spolu s prílohami právnenému zástupcovi žalobkyne – JUDr. F. K., právnej zástupkyňi žalovaného v 1. rade – JUDr. E. H. a žalovanému v 2. rade s výzvou, aby sa k tomuto podaniu písomne vyjadrili v lehote 10 dní, ak to považujú za potrebné. Vyjadrenie právneho zástupcu žalobkyne bolo okresnému súdu doručené 8. marca 2011, vyjadrenie právnej zástupkyne žalovaného v 1. rade bolo doručené 23. februára 2011, resp. 25. mája 2011. Právna zástupkyňa žalovaného v 1. rade v podaní okrem iného uviedla:

„Podávateľ nemôže byť ani na postavení vedľajšieho účastníka, keďže sa ho ani v tomto postavení prípad netýka. Je jeho vecou odkiaľ, a prečo a za akých skutočností mu bola pohľadávky postúpená. Podľa našich vedomostí neplatnosť tohto postúpenia, eventuálne spochybnenie nadobudnutej pohľadávky podávateľovi rieši Mesto B. v súdnom konaní.

Na veci nič nemenia ani prílohy, ktoré sú súčasťou podania podávateľa.“

Predmetný spis s predkladacou správou bol krajskému súdu doručený 10. marca 2011.

Krajský súd následne rozhodol uznesením č. k. 3 Co/30/2011-119 z 1. júna 2011 tak, že návrh sťažovateľa na pripustenie jeho vstupu do konania ako účastníka konania na strane odporcu, resp. aby mu bolo priznané procesné postavenie vedľajšieho účastníka konania, zamietol a odvolanie sťažovateľa odmietol.

Z odôvodnenia namietaného uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd skúmal, či postupom konajúcich súdov nebola sťažovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) OSP. Najvyšší súd konštatoval, že k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom môže dôjsť postupom alebo rozhodnutím súdu. Z uvedeného je zrejmé, že najvyšší súd v dovolacom konaní skúmal, či

- procesným postupom konajúcich súdov nižšieho stupňa pri prerokúvaní podania sťažovateľa z 23. decembra 2010 doručeného okresnému súdu 27. decembra 2010, alebo

- rozhodnutím krajského súdu o tomto podaní nebola sťažovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Úlohou ústavného súdu bolo vyhodnotiť, či najvyšší súd preskúmal uvedené otázky ústavne udržateľným spôsobom, teda vyhodnotiť, či svoj právny názor v tomto smere najvyšší súd dostatočne odôvodnil a či ho nemožno považovať za arbitrárny.

Sťažovateľ v podaní z 23. decembra 2010 doručenom okresnému súdu 27. decembra 2010 okrem iného navrhol, aby mu „bolo minimálne priznané procesné postavenie vedľajšieho účastníka konania“, pretože v „danom konaní sa jednoznačne rozhoduje o... [jeho] právach“.

Podľa § 93 ods. 1 OSP ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Podľa § 93 ods. 3 OSP do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účasti súd rozhodne len na návrh.

Ustanovenie § 93 OSP upravuje inštitút vedľajšieho účastníka konania. Vedľajší účastník vystupuje popri účastníkovi konania, na stranu ktorého sa pripojil. Predpokladom účasti vedľajšieho účastníka je to, že má právny záujem na výsledku konania, teda že jeho právne postavenie bude ovplyvnené výsledkom predmetného konania. Ku vstupu tretej osoby do konania ako vedľajšieho účastníka môže dôjsť z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z hlavných účastníkov konania urobenú prostredníctvom súdu. Prípustnosťou vedľajšieho

účastníctva v konaní sa súd zaoberá až po tom, čo niektorý z hlavných účastníkov namietne neprípustnosť takého postupu. Z uvedeného vyplýva, že konanie o prípustnosti vedľajšieho účastníctva začína na návrh. Za návrh je v zásade potrebné považovať relevantnou formou vykonaný prejav vôle hlavných účastníkov konania alebo niektorého z nich, ktorým je vyjadrený nesúhlas so vstupom tretej osoby ako vedľajšieho účastníka konania. Predmetom tejto časti konania je rozhodovanie o prípustnosti vedľajšieho účastníctva, teda posúdenie existencie právneho záujmu tretej osoby na výsledku konania. Zo znenia § 93 ods. 1 a 3 OSP vyplýva, že tretia osoba v podaní, ktorým oznámi svoj vstup do konania ako vedľajšieho účastníka, nie je povinná preukazovať svoj právny záujem na výsledku konania. Z toho dôvodu je potrebné, aby súd rozhodujúci o prípustnosti vedľajšieho účastníctva poskytol dostatočnú možnosť účastníkovi, ktorý namieta vstup tretej osoby do konania, uviesť svoje námietky proti takému procesnému postupu. Rovnako tak je potrebné tretej osobe poskytnúť dostatočný priestor na preukázanie svojho právneho záujmu na výsledku konania a tiež na to, aby mal možnosť sa vyjadriť k námietkam účastníka, ktorý nesúhlasí s jeho vstupom do konania.

V prerokúvanom prípade sťažovateľ podaním z 23. decembra 2010 doručeným okresnému súdu 27. decembra 2010 vstúpil do konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 1 C/206/2008. Predmetným podaním sťažovateľ zároveň podal odvolanie proti rozsudku okresného súdu vo veci samej z 15. októbra 2010 napriek tomu, že tento rozsudok mu nebol doručený. Okresný súd doručil predmetné podanie účastníkom konania – žalobkyni a žalovaným s výzvou, aby sa k predmetnému podaniu a odvolaniu vyjadrili. Vyjadrenia žalobkyne a žalovaného v 1. rade obsahovali argumentáciu o odvolaní podanom sťažovateľom, podanie žalovaného v 1. rade obsahovalo aj argumentáciu týkajúcu sa vedľajšieho účastníctva sťažovateľa, z ktorej je zrejmé, že žalovaný v 1. rade vyslovil nesúhlas so vstupom sťažovateľa ako vedľajšieho účastníka do konania („Podávateľ nemôže byť ani na postavení vedľajšieho účastníka, keďže sa ho ani v tomto postavení prípad netýka.“). Zo súdneho spisu okresného súdu a krajského súdu vyplýva, že konajúce súdy predmetné vyjadrenia nedoručovali sťažovateľovi, aby mal možnosť sa k nim vyjadriť, a ani ho osobitne neupovedomili o tom, že niektorý z účastníkov vyslovil nesúhlas s jeho vstupom do konania, čím inicioval konanie o prípustnosti vedľajšieho účastníctva sťažovateľa, ktorého predmetom je preukázanie právneho záujmu sťažovateľa na výsledku konania. Okresný súd a ani krajský súd nevyzvali sťažovateľa na to, aby preukázal, že spĺňa zákonnú podmienku podľa § 93 OSP na vstup do konania, t. j. právny záujem na výsledku konania. Krajský súd napriek absencii uvedených procesných úkonov rozhodol o podaní sťažovateľa – o jeho vedľajšom účastníctve tak, že ho nepripustil.

Najvyšší súd sa v namietanom uznesení osobitne nevysporiadal s uvedeným procesným postupom krajského súdu. V odôvodnení svojho uznesenia sa nevyjadril k tomu, že sťažovateľovi neboli doručené vyjadrenia účastníkov konania, ktorým bol vyslovený nesúhlas s jeho vedľajším účastníctvom, nebol upovedomený o tom, že podaním účastníkov konania bolo začaté konanie o prípustnosti vedľajšieho účastníctva, a nevyzval sťažovateľa, aby preukázal svoj právny záujem podľa § 93 OSP.

Ústavný súd zastáva názor, že uvedeným postupom krajského súdu mohlo dôjsť k znemožneniu realizácie procesných práv sťažovateľa v konaní o prípustnosti vedľajšieho účastníctva (práva na poskytnutie dostatočnej príležitosti preukázať svoj právny záujem v zmysle § 93 OSP a tiež práva vyjadriť sa k nesúhlasnému stanovisku účastníkov konania k jeho vedľajšiemu účastníctvu). Uvedeným postupom krajského súdu mohlo dôjsť k odňatiu možnosti sťažovateľa konať pred súdom, a tým relevantným spôsobom zasiahnuť do jeho

základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z týchto dôvodov bolo podľa ústavného súdu potrebné, aby sa s uvedeným procesným postupom krajského súdu vysporiadal najvyšší súd v dovolacom konaní a svoje právne závery vo svojom rozhodnutí náležite odôvodnil. Z odôvodnenia namietaného uznesenia vyplýva záver najvyššieho súdu, že v „posudzovanej veci sa však o takýto prípad [odňatia možnosti konať pred súdom] nejedná“, resp. tiež záver, že „postup odvolacieho súdu bol... v súlade so zákonom a ním odvolací súd neporušil žiadne procesné práva dovolateľa...“ s tým, že najvyšší súd sa nevysporiadal s procesným postupom krajského súdu v rámci konania o prípustnosti vedľajšieho účasti sťažovateľa. V tomto smere odôvodnenie namietaného uznesenia najvyššieho súdu neposkytuje dostatočný podklad pre jeho záver, že postupom konajúcich súdov nebola sťažovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom. Z uvedeného hľadiska je preto potrebné považovať jeho záver za zjavne neodôvodnený a tiež zjavne neopodstatnený a rozporný so sťažovateľom označenými článkami ústavy a dohovoru.

Z týchto dôvodov ústavný súd rozhodol, že najvyšší súd svojím postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo/174/2011 a jeho uznesením z 25. januára 2012 porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V nadväznosti na toto rozhodnutie a zrušenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nepovažoval ústavný súd už za potrebné zaoberať sa ďalšími námietkami sťažovateľa.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd uvádza, že v nadväznosti na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a zrušenie uznesenia najvyššieho súdu sa v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu (II. ÚS 182/06, IV. ÚS 311/08) otvára priestor na to, aby sa najvyšší súd sám vyrovnal s ochranou označeného základného práva hmotného charakteru. Ústavný súd preto sťažnosti v tejto časti nevyhovel, uprednostňujúc právomoc všeobecného súdu na ochranu subjektívnych hmotných práv účastníka konania pred ochranou v konaní pred ústavným súdom. Ústavný súd v tejto súvislosti prihliadol aj na zásadu minimalizovania zásahov do právomoci iných orgánov verejnej moci, keďže nálezom zrušujúcim rozhodnutie o poslednom procesnom prostriedku, ktorý zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje, sa vytvoril priestor na ochranu namietaného porušenia týchto práv v rámci sústavy všeobecných súdov (obdobne pozri napr. IV. ÚS 128/07, IV. ÚS 24/2010, I. ÚS 244/2011, IV. ÚS 495/2011).

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

Podľa § 56 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší.

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadostučinenie.

Podľa § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zruší a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu.

Keďže najvyšší súd uznesením sp. zn. 6 Cdo/174/2011 z 25. januára 2012 porušil označené základné právo sťažovateľa podľa ústavy a právo podľa dohovoru, ústavný súd zrušil toto rozhodnutie a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu). Povinnosťou najvyššieho súdu bude riadiť sa právnym názorom ústavného súdu a znova posúdiť dovolacie námietky sťažovateľa v intenciách tohto nálezu ústavného súdu a svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodniť.

Ústavný súd nepriznal sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie v sume 5 000 €, ktoré si sťažovateľ uplatnil z dôvodu, že zrušenie namietaného uznesenia najvyššieho súdu a nové prerokovanie dovolania sťažovateľa predstavuje podľa jeho názoru dostatočnú ochranu porušenému základnému právu sťažovateľa podľa ústavy a právu podľa dohovoru.

Ústavný súd rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s právnym zastupovaním advokátkou (bod 3 výroku tohto nálezu).

Sťažovateľ si uplatnil nárok na úhradu trov konania v sume 314,18 €. Právna zástupkyňa sťažovateľa uplatnenú úhradu trov konania nešpecifikovala.

Ústavný súd priznal právnej zástupkyňi sťažovateľa úhradu trov konania v sume 269,58 € v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to odmenu za dva úkony právnej služby podľa § 14 ods. 1 písm. a) a písm. b) vyhlášky (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy). Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2012 v sume 127,16 € (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky) a náhrady hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby vo výške 7,63 € (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky).

Trovy konania je najvyšší súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP) podľa výroku rozhodnutia.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.